

สื่อเผยแพร่ความรู้จาก
www.hiso.or.th

ฉบับที่ 4 เดือนมิถุนายน 2551

อ่านจดหมายข่าวต้นคิด
ทั้งเล่ม! ที่นี่!

News มิถุนายน 51

จากคอลัมน์ วิถีเสียง จดหมายข่าวรายเดือนประจำเดือนมิถุนายน 2551
ผลิตโดย สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ

ตายแบบคนจน ตายแบบคนรวย

“โลกนี้คือโลก บทบาทบางตอน ชีวิตยกย้อน ยั่มเยิน
ชีวิตบางคนรุ่งเรืองจำเริญ แสนเพลิน
เหลือเดินอยู่บนหนทางวิมาน...”

เพลง “โลกนี้คือโลก” ยังคงความเป็นอมตะมาจนถึงวันนี้ สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะสาระสำคัญของเพลงนี้สะท้อนสารัตถะของชีวิตมนุษย์ได้อย่างถึงแก่น

ชีวิตจริงที่ผ่านมาสอนให้เราทราบกว่า ความรายและความจน มีส่วนกำหนดความเป็นไปของชีวิตอย่างมากมายมหาศาล แต่คนไม่น้อยอาจคิดไม่ถึงว่า เรื่องของ ฐานะ กับ สาเหตุการตาย ของคนแต่ละคนนั้นมีความเกี่ยวโยงถึงกันด้วย

ในเอกสาร สถานการณ์สุขภาพประเทศไทย ที่จัดทำโดย สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ ในหัวข้อ การตายตามเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ ซึ่งจัดทำโดย นพ.พินิจ พ้าอำนวยผล และ ดร.ปั้นมา ว่าพัฒนาวงศ์ ได้สะท้อนให้เห็นข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ระดับหนึ่ง

ที่มาของข้อมูล มาจากการศึกษาข้อมูลการตายจากฐานข้อมูลระบบสารสนเทศด้าน死因และระดับจังหวัด ขณะเดียวกัน ได้กำหนดสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่เหล่านั้น โดยเรียงลำดับจากมาเป็น ๕ ส่วน ทำให้พบว่า ภาวะเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่นั้นส่งผลต่อการตายในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยสามารถสรุปได้เป็น ๕ ลักษณะด้วยกัน คือ

สื่อเผยแพร่ความรู้จาก
www.hiso.or.th

ฉบับที่ 4 เดือนมิถุนายน 2551

อ่านจดหมายข่าวต้นคิด
ทั้งเล่ม! ที่นี่!

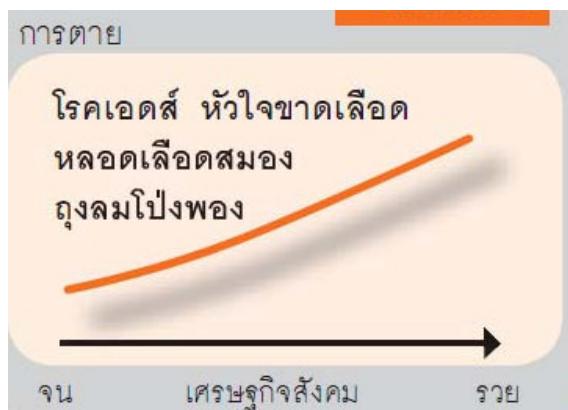
News มิถุนายน 51

ประเภทที่ 1 การตายสูงสุดในพื้นที่ที่มีภาวะเศรษฐกิจปานกลางค่อนไปทางดี ได้แก่ การตายรวม การตายจากอุบัติเหตุจราจร และการฆ่าตัวตาย

ประเภทที่ 2 การตายเพิ่มขึ้นจากพื้นที่ที่มีภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ไปจนถึงดีที่สุด ได้แก่ การตายจากโรคเอดส์ โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง และถุงลมโป่งพอง

สื่อเผยแพร่ความรู้จาก
www.hiso.or.th

ฉบับที่ 4 เดือนมิถุนายน 2551

อ่านจดหมายข่าวต้นคิด
ทึ้งเล่ม! ทึ่น!

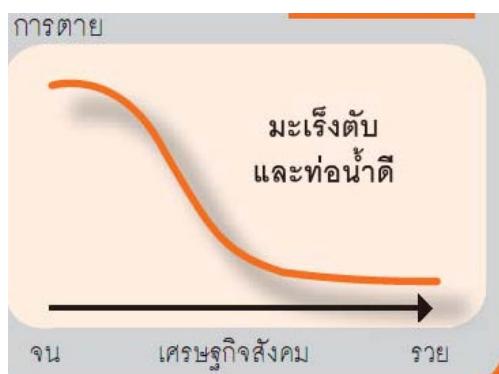
News มิถุนายน 51

ประเภทที่ 3 การตabyสูงสุดในพื้นที่ที่มีภาวะเศรษฐกิจสังคมไม่ดี ได้แก่ การตabyจากมะเร็งตับ

ประเภทที่ 4 การถ่ายสูงในพื้นที่ที่มีภาวะเศรษฐกิจดีและไม่ดี (J-shape หรือ U-shape) ได้แก่ การถ่ายจากเบาหวาน มะเร็งปอด และวัณโรค

สื่อเผยแพร่ความรู้จาก
www.hiso.or.th

ฉบับที่ 4 เดือนมิถุนายน 2551

อ่านจดหมายข่าวต้นคิด
ทั้งเล่ม! ที่นี่!

News มิถุนายน 51

ประเภทที่ 5 ไม่มีความแตกต่างของการตายระหว่างพื้นที่ที่มีเศรษฐกิจสังคมต่างกัน ได้แก่ การตายจากมะเร็งเม็ดเลือดขาว ไตรวย และจน้า

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาวะเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่นั้นส่งผลต่อการตายในลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ และปัจจัยที่เป็นผลตามมาจากการภาวะเศรษฐกิจสังคม ซึ่งแตกต่างกันระหว่างแต่ละสาเหตุ การตาย

ภาวะเศรษฐกิจสังคมที่ดี ทำให้การตายเพิ่มขึ้นหรือลดลงในบางสาเหตุ ในขณะที่บางสาเหตุกลับไม่เปลี่ยน

อย่างไรก็ดี การศึกษานี้ สะท้อนความแตกต่างของการตายระหว่างพื้นที่ ที่มีภาวะเศรษฐกิจสังคมที่ต่างกัน (Aggregated data) ไม่ได้สะท้อนความแตกต่างของการตายระหว่างบุคคลหรือครัวเรือนที่มีภาวะเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน (Individual data) ซึ่งอาจมีลักษณะที่แตกต่างไปจากนี้

ที่มา : สถานการณ์สุขภาพประเทศไทย เรื่อง การตายตามเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ สืบคันได้จาก http://www.hiso.or.th/hiso/brochure/b4_1.php?color=10&lesson=4

สื่อเผยแพร่ความรู้จาก
www.hiso.or.th

ฉบับที่ 4 เดือนมิถุนายน 2551

ବାଜିକୋ

อ่านจดหมายข่าวต้นคิด
ทึ้งเล่ม! ที่นี่!

News มิถุนายน 51

ບອກລ່າວ...

จดหมายข่าว “ต้นคิด” ต้นไม้แห่งความคิด ที่บ่มเพาะมาจากการความรู้และข้อมูลล้านสุขภาพ โดยส่วนหนึ่ง เป็นผลผลิตจากการทำงานของแผนงานพัฒนาระบบทั่วมูลทั่วสารสุขภาพ ซึ่งอยู่ภายใต้ สถาบันวิจัยระบบราชการสุข (สวรส.) โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อผลักดันและสนับสนุนการพัฒนาระบบทั่วมูลทั่วสารสุขภาพของประเทศไทย รวมทั้งการนำข้อมูลทั่วสารที่ มีอยู่มาสื่อสารสู่สาธารณะ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และอีกส่วนหนึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์เตือนสุขภาพจากแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อนำเสนอภาพสะท้อนทางสุขภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างความตระหนักรู้ของคนในสังคม โดยเน้นไปที่การสร้างบทสรุป เห็นความรู้ที่สามารถต่อยอดได้ รวมถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ในระดับประชาชนทั่วไป และการใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะ มากกว่าการพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูลสิ่งใด

ดูข้อมูลทั้งหมดได้ใน www.hiso.or.th

សំគាល់សមាជិក វីរូតិចតែទៅ “ត័ណកិច”
តួ បន្ទ.2 បន្ទ.ប្រជុំពិភ័យ 10404
ទូរសព្ទ. 02-668-2854 ទូរសារ.02-241-0171
អ៊ីមែល : info@tonkit.org គេប្រើថា www.tonkit.org

